

Milieu Centraal

Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH UTRECHT

Ede, 28 november 2024

Betreft: Open bezwaarbrieff tegen uw campagne “Eerlijk over houtstook”

Geachte

Met dit schrijven verzoeken wij u om met ons in gesprek te gaan over uw campagne “eerlijk over houtstook”. Naast dit verzoek vragen wij u dringend deze campagne per omgaande stop te zetten. Wij constateren namelijk dat het uw campagne op bijzonder veel vlakken aan de benodigde kennis en objectiviteit ontbreekt om de campagne “eerlijk” te mogen noemen. We zullen dat hieronder nader toelichten.

Eerlijk over houtstook?

Een serieuze vraag waarop we graag een inhoudelijk antwoord krijgen. Mede omdat gekozen is voor een generiek, gechargeerd en daardoor onjuist beeld van houtstook wat op geen enkele wijze recht doet aan de positie die houtstook anno 2024 in onze samenleving heeft. We begrijpen het eenzijdige sentiment van sommige partijen, maar hadden juist van een organisatie als Milieu Centraal een objectief en correct verhaal verwacht. De vermeende gezondheidseffecten kun je onmogelijk generiek maken, mede omdat deze sterk samenhangen met blootstelling, samenstelling en toxiciteit. Er worden brede aannames gedaan die de samenleving op een verkeerd been zetten en aan welwillende houtstokers én de professionele sector ernstig schade toebrengen.

Positie NHK

De Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) is zeker geen ontkenner van het feit dat houtstook kan zorgen voor overlast en voor lokale verslechtering van luchtkwaliteit. In tegendeel, wij zijn al vijftien jaar voorvechter om een grote kwaliteitsslag te maken om de emissies van houtstook nog sneller te kunnen terugbrengen. In de onderliggende campagne zijn we niet vooraf betrokken als kennispartner, terwijl de NHK tot voor kort wel gevraagd werd mee te lezen in bijvoorbeeld de juistheid van teksten op de website van Milieu Centraal. Met deze campagne van Milieu Centraal wordt intussen aan een grote groep stokers én aan o.a. de professionele haarden- en kachelsector onterecht ernstige schade berokkend op zowel sociaal-maatschappelijk als financieel-economisch gebied. De oproep uit onze achterban om hiertegen juridisch in actie te komen en de onterecht opgelopen schade te verhalen wordt met de dag sterker.

Nu uw campagne ook als voorlichtingsmateriaal aan SLA-gemeenten is verstrekt, dwingt het ons om hiertegen op te treden. Vooralsnog denken we dat een goed gesprek hierover u kan overtuigen van de noodzaak deze campagne stop te zetten en de reeds uitgezonden boodschap te rectificeren. Mocht u daarover nog twijfelen, hieronder al vast een aantal inhoudelijke zaken die de onzorgvuldige benadering en een onjuist kennisniveau aantonen.

Bezwaren, onvolkomenheden en onjuistheden

1. De titel “Eerlijk over houtstook” suggereert een breed en volledig beeld te geven van alle aspecten van houtstook.

- a. In feite gaat uw campagne over “rook, afkomstig van alle bekende en onbekende verbrandingsvormen en brandstoffen” en niet over houtstook. De terloops genoemde 23% bijdrage in uw campagne heeft, zoals u weet, niets te maken met de blootstelling aan fijnstof van consumenten, maar is een theoretisch getal. In de campagne worden verschillende zaken door elkaar gepresenteerd om een negatief beeld te versterken.
- b. De campagne gaat geheel voorbij aan de noodzaak van een juiste installatie van verwarmingstoestellen op hout of pellets; geeft een onjuist beeld van de blootstellingsgraad en geeft geen aantoonbaar verband tussen de toxiciteit van rook en de verschillende ouderwetse en/of moderne, onder EU regelgeving vallende verbrandingsvormen.
- c. De houtkachel (lees: houtstook, houtrook) wordt daarmee onterecht in de volle breedte synoniem voor overlast, gezondheidsproblemen en andere ongemakken waar uw campagne aan refereert.

2. Beeldvormende drager in uw campagne is een “onderzoek”, gedaan naar de uitstoot van en de blootstelling aan fijnstof in de woonkamer (onderzoek RPS).

- a. In werkelijkheid is het “onderzoek” niet meer dan een experiment, vol met eenzijdige en onjuist verkregen beeldvorming waarin ook nog eens de ene fout zich op de andere stapelt, gebaseerd op één enkele waarneming;
- b. Er is o.a. gebruik gemaakt van een oude houtkachel van ca. 25 jaar oud of nog ouder, die op geen enkele wijze representatief is voor moderne verbrandingsvormen. Je gebruikt een oude VW Kever toch ook niet om het hedendaagse verkeer mee te duiden?
- c. Ook is de stookinstallatie niet conform de regels uit het Bouwbesluit / het Bbl / de onderliggende NEN-normen aangelegd. Een van de terugkomende punten die NHK afgelopen jaren heeft ingebracht, waarop de overheid in haar zorgplicht verzuimt te handhaven;
- d. Er werd gestookt met volkomen ongeschikt stookhout. Daarnaast werd het hout om de 10 minuten bijgevuld, wat op geen enkele wijze representatief is voor normaal stookgedrag. In werkelijkheid varieert het bijvullen van hout (afhankelijk van het type toestel) tussen de 30 en 45 minuten en mag het hout conform de gebruiksvoorschriften van de fabrikant pas worden bijgevuld als geen vlammen meer zichtbaar zijn.

3. Dan het weckpotje met de 28 gram fijnstof. Waar zullen we beginnen:

- a. De foute weergave van aantallen en uitstoot in de gebruikte tabel achter het “gemiddelde”;
  - i. U bent aan de voorkant van de campagne op diverse momenten niet duidelijk dat het om een gemiddelde gaat, of om welk gemiddelde het gaat. Door het weckpotje te

koppelen aan “hout stoken”, wordt bewust een generiek beeld geschetst, terwijl juist de oude open stookplaatsen (openhaarden) een belangrijk aandeel hebben in dit gemiddelde;

- ii. Uit welke bron heeft u de genoemde aantallen in de tabel? U benoemt Royal Haskoning, echter geeft u ook aan daar doorrekeningen op te hebben gemaakt. Of u, of uw bron maakt een ernstige fout in de aantallen waardoor ook het berekende gemiddelde in het geheel niet klopt. O.a. de aantallen Ecodesign kachels kloppen in het geheel niet.
- b. In een eerdere campagne van de overheid werd aangegeven; “Je ziet het niet, maar het is er wel”. Dat is een juiste uitspraak voor fijnstof. U maakt fijnstof nu echter op een wijze zichtbaar, door as en roet uit de haard in een weckpotje te scheppen. Dit is zeker geen fijnstof die in de woonkamer of in de schoorsteen is opgevangen. De donkere kleur suggereert ook een roet- en teerachtige samenstelling. Deze beeldvorming doet op geen enkele wijze recht aan de werkelijkheid.

Naast bovengenoemde punten zijn er nog diverse zaken waarin een onjuist beeld wordt geschetst waarin wij ons met onze kwalitatieve toestellen en aanpak op geen enkele wijze in kunnen herkennen.

Onze conclusie

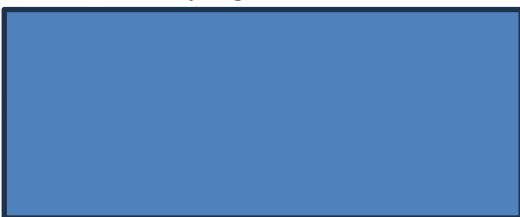
De vergaande onzorgvuldigheid en het generieke beeld wat wordt geschetst, maken dat u verantwoordelijk gehouden kunt worden voor het onterecht schaden van het imago van de welwillende stoker en o.a. de gehele houtkachel sector die zich aantoonbaar houdt aan uitgangspunten, adviezen en zowel EU- als NL wet- en regelgeving.

Wij verzoeken u dan ook dringend te stoppen met uw huidige campagne, omdat deze onjuist, generiek, polariserend en stigmatiserend is zoals hierboven uitgelegd. Tevens verzoeken wij u de reeds uitgezonden boodschap te rectificeren.

De consument laat zich niet leiden door negatieve campagnes maar wel door energieprijzen en energiezekerheid. Laat ons daarom de handen ineen slaan en de consument eerlijk informeren over houtstook en werken aan kwalitatieve oplossingen. De NHK heeft meermaals laten zien dat daarmee de fijnstofemissies van houtstook met 85% kunnen worden teruggebracht tot minder dan 1% van de totale fijnstofconcentratie in Nederland.

We vernemen graag binnen 14 dagen na dagtekening van deze brief een reactie met uw datumvoorstellen voor een afspraak.

Met vriendelijke groet namens het bestuur,

De Stichting Nederlandse Haarden- en Kachelbranche (NHK) is een brancheorganisatie met als doel, het bevorderen van de kwaliteit en installatie van hout-, pellet-, elektrisch- en (bio)gas- gestookte haarden en kachels voor lokale verwarming met als uitgangspunt maatschappelijke verantwoordelijkheid. De door de overheid geaccrediteerde Vakopleiding Installateur Haarden, Kachels en Rookkanalen en certificeringsregelingen voor installateurs vormen daarvoor een belangrijk fundament. Ook houden wij ons bezig met onderzoek naar marktomstandigheden en (installatie) techniek en zijn wij kennispartner voor diverse stakeholders, zoals de ministeries van EZK, BZK, IenW, gemeenten, PBL, CBS, NEN, RIVM, etc. Internationaal is de NHK ondermeer lid van de CEFACD (Europese brancheorganisatie voor lokale verwarmingsproducten) en benchmarken wij met zusterorganisaties in Europa. Ruim 130 bedrijven zijn aangesloten bij de NHK. Wij zijn lid van ONL (Ondernemend Nederland).